

במה טומנין פרק רביעי שבת

(א) [ומספחה פ"ד] ט. לקמן קשה: קמו: א. ועי' מו"ק לקמן קשה: ס"ד' ויודין, (ד) [ומספחה פ"ד] ט. רש"י מ"ו ע"ש, (ו) לקמן קמ"א, (ז) כ"ה ט. (ח) י"א אב"ג, (ט) [ומספחה כ"ה פ"ד], (י) ח"מ מ"ו, (י"א) ונלע מ"א, (י"ב) נ"ש וי"ג, (י"ג) [רש"י], (י"ד) ש"א זצנ"ג ולא כר"ק במ"ה ויהיו כר"ב א"י כ"כ"ג.

לעני רש"י

ט"ש ערמה. אל"ר. צ"ק (אל"ר).

מוסף רש"י

שגדון לעצום. שחמק להסק (קטון קבו). צ"ק לקשר. מערב שבת (ט"ו). הקש שער גבי המטה. ומסמח להסקה ומקלה הוא וכל לשכז עליו ומעטנו כדי שיהא ק"ף וכן לשכז, לא יעטנו בידו. ומקלה הוא, אבל מעטנו בידו. כמפיו וטלטול מן הסך הוא דלע שמה טלטול (קטון קמ"א). או שהיה עליו כ"ר או סד"ן. דלע דעמיה דק"ף להשיב ממתח חרות כלי עליו (ט"ו). מכניס אדם מלא קופתו עפר. כמס' וטמא נמקס מלא, וערשה בה כל צרכיו. ולא אמרנו עט"ה לנ"י קקק הבית חיידי דוטרעל (בי"ב ח.). והוא שיהיה לו קרן זווית. ולא עשה, דמחמא מילתא דלגריס ק"ף בעי לה, ומקשה תימות קאמר שא"י מתוסר לא חפירה ולא חמשה אלא הכנה (ט"ו).

מוסף תוספות

א. ואפי' טמן בהן אין מטלטלין אותן. ח"י ה"ן. ב. להטמנה. מוס' הא"ש. מיהו ייחדן להטמנה אפי' בשל הפתק מטלטלין אותן. ח"י ה"ן. ג. [ואצ"ג] ודישבה שלא בהומנה גריעא מהומנה גרידא. ריב"ז. וכי אם חשב עליהן כשמואל ואצ"פ שאל ישב. ריב"ז. ט. שלא מצאנו הומנה מועלת כ"א לגבי מוקצה לשו"י מוכן, וה"נ הני פקודין וצ"פ הן מוקצין ודסתמיהו לטויה קימי, ומש"ה בעי הומנה ובלא הומנה אסורי. מוס' ח"י. א. ולא יצא. מוס' ה"ל"ש. ו. ולא יצא בהם. מוס' ה"ל"ש. ו. אבל בעלמא לא. מוס' ה"ל"ש.

נוטל אם הכיסוי. אלמא זהך דטמן נמי קאסר לטלטולי אלא על ידי כיסוי: **יחדן להטמנה.** לעולם: **רבינא אומר.** לעולם דקאמר רבא אם טמן בהן מותר לטלטל דכמאן דיהדן להכי דמו ורבא לאו אמתניתין קאי דמתניתין בגזיזין של הפתק דודאי עמיד להחזיקן משס ולא יחדן לכך: **הפסק.** מערכה גדולה שעורכין ומושיבין להקצותן לסחורה שקורין ט"ש צין של נגדים צין של אמר צין של חגבים וצפר מלות: **חריט.** ענפים קשים כעץ. משתקשו שדראות של לולגין ופלו עלין שלהן קרי לטן חריות: **שגדון.** כל (לקיטת) (ק"ף) [ק"ף] תמריס קרי גדירה: **כר"ק לקשר.** לקשר יחד מבעוד יום להוכיח שלישייה עומדים ואס לא קשר יחד אסור לטלטלן למחר ללא היו יחד במחשבה: **ורב אשי אומר ישב.** עליהן מבעוד יום: **ואע"פ שלא חישב.** עליהן לישב למחר גלי דעמיה דלישיבה קיימי: **פקודין.** פשתן סרוק שנותנין על המכה: **צ"פ.** אמר מנופך הניתן על המכה: **זומן שצנען צמון.** גלי דעמיה דלמכה קיימי להיתן עליה צצנת ללאו לרפואה ניניהו אלא שלא ישרטו מלבושיו את מכתו והוא ליה כמלבוש דעלמא. אבל לא צנען צמון ללאו מלבוש ניניהו הוא ליה משאוי ואין יוצאין צו ל"ה: **ואס ילא כהן כו.** היינו כר"ב אסי דאמר ישב אע"פ שלא קשר ולא חישב: **אף אן נמי סנינא.** כר"ב אסי: **קש.** סתמיה לטינא קאי לנצנים או להסקה ומוקפה הוא ואס היה תמן על המטה ולא לשכז עליו וכל צצנת לשכז עליו והוצרך לנעטו ולשוטחו לשיכזה שלא יהא צדור וקשה: **לא יעטנו צידו.** שאסור לטלטלו: **אבל מעטנו בגופו.** כלאחר יד או שהיה **עליו כר או סד"ן.** ששכז עליו מבעוד יום ואע"פ שלא יחדו לכך ולא חישב עליו דהיינו כר"ב אסי: **ומאן תנא.** דלעיל דאמר כר"ק לקשר ופליג דרשב"א שמעון: **ולא ידענא.** זעירי קאמר לה: **דטרידי.** ולא יכלו לקשר מבעוד יום והתם הוא דשרי צלא קישור אבל בעלמא לא: **מכניס מלא קופתו עפר.** לכסות צו לואה ורוק ומערה העפר צביתו לארץ ונטולו תמיד לכל כר"ב: **הוא שיהיה לו אכל נתנו צלמנע ציתו למדרס רגלים הרי הוא צטל לגבי קרקעית הבית ומוקפה ואסור: כר"ב שמעון.** דשרי במחשבה בעלמא שאין מעשה מוכיח שעומד לעשות כר"ב: **דבר מעידי מעשה.** צן מעשה הוא שיכול לעשות צן מעשה הוכחה: **לימא כסנאי.** הא דרב יהודה במידי דלאו צר מעשה: **חיפין.** משפשיין את הכלים צצנת לצחמין: **חוץ מכלי כסף בגריסקון.** כמין עפר שגלל צצנית של יין וקורין לו אלו"ס והוא עיקר מקון כלי כסף וגורר אותו שהכסף רך והוא ממתק שהוא אצ דגרייר ליה ומנא דשרי כגון שהכניס מלא קופתו לכך ועירה על גצי קרקע ומאן דאסר קסבר צעין מעשה וזה לא יכול: **לא דכולי ענמא.** במידי דלאו אסור דאמר דצר שאין מתכוין אסור ומאן דשרי כר"ש. ומיהו גרמקון אסור דודאי גרייר ומודה ר"ש צפסיק רישיה ולא ימות [לקמן ע"ה]: **לא יחוף צהן.** צנתר וחול שערו צצנת מפני שמשיירו: **גזיר**

אל"א אי איתמר כו'. אין גירסא זו נכונה דלכאורה משמע שרצא עלמנו היה מקשה וטפי הוי ניחא אי הוה גרס אלא אמר רבא אכל לפי זה הוה כר"ק לומר דרבינא לפלוגי אמא: **רבינא אומר בשל הפתק שנו.** ומילתא דרבא דקאמר מעיקרא וצ"ל שניה של הפתק ותימה דרבא קאמר לא שנו משמע דאמתניתין קאי והא מתניתין מיירי צצל הפתק וי"ל דרישא מיירי צכל גזי צמר צין של הפתק צין שאינס של הפתק דלין מטלטלים אותן וקאמר רבא לא שנו בהנהו שאינה של הפתק אלא שלא טמן בהן אכל טמן צהן מטלטלים אותן והא דקמי סיפא כילד הוא עושה כו' צצל הפתק קאמר ואע"פ שטמן בהן אין מטלטלין כיון שלא הזמין: **ורב אסי אומר ישב אע"פ שרא קשר ושאר חישב.** רבינא שמשון הזקן פסק כר"ב אסי מדקאמר צסמוך רב אשי שהוא צנתרה מתיני נמי דיקא: **ור"ט פוסק כר"ב מנח קושיא כמו שפורסם צפרק כל הכלים** (לקמן דף קכו. ד"ה ר"י אומר וכו'):

בפקודין ובציפא. פ"ח כיפה שיש בה שער ונותנין אותה צראש הקטר ונראה שהוא שער ראשו: **אבל לא צבעין בשבין אין יוצאין בהן.** לאו דוקא אין יוצאין דאפילו לטלטלם אסור לפי שאינס מוכינס אלא נקט אין יוצאין אגב רישא ובסמוך נמי דקאמר אכל ילא צהן שעה אחת מבעוד יום לאו דוקא ילא דהוא הדין ישב צהן צביתו: **ואם יצא בהן שעה אחת כו'.** אע"פ (שלא צבעו אהת חישב היינו כר"ב אסי דאמר ישב אע"פ שלא חישב ולא קישר קשה לרי"י רישא דקמני יוצאין צהן זומן שצנען מאי אריא צנען אפילו חישב נמי דהא כיון דמתיר ילא אע"פ שלא צבע ולא חישב כל שכן חישבה ולא צבע דלכאורה ישיבה גריעא ממתשבה וכן נמי יליאה ומיך דהאי דקאמר צנען לא לנאת צהן צצנת אלא כדי לנאת צהן מבעוד יום ואחר כך נמלך ואפ"ה יכול לנאת צהן צצנת: **ול"א ידענא אי בית האבל הוה.** פ"י אי משום צית האבל המיר אי משום צית המסתה: **רבי**

יהודה מוכניס אדם מלא קופתו עפר ועושה בה כל צרכו דרש מר זוטרא משמיה דמר זוטרא רבה והוא שיחד לו קרן זווית אמרו רבנן קמיה דרב פפא כמאן כרבן שמעון בן גמליאל דאי כרבנן האמרי בעינן מעשה אמר להו רב פפא אפילו תימא רבנן עד כאן לא קאמרי רבנן דבעינן מעשה אלא מידי דבר עבידא ביה מעשה אבל מידי דלא בר מיעבדא ביה מעשה לא נימא כתנאי בכל יחפין את הכלים חוץ מכלי כסף בגרתקון (הא נתר וחול מותר והתניא (ג) נתר וחול אסור מאי לאו בהא קמפלגי דמר סבר בעינן מעשה ומר סבר לא בעינן מעשה לא דכולי עלמא לא בעינן מעשה ולא קשיא (ה) (הא רבי יהודה הא ר' שמעון) הא (רבי יהודה דאמר דבר שאין מתכוין אסור הא ר' שמעון דאמר (ד) דבר שאין מתכוין מותר במאי אוקימתא להא דשרי כר"ש אימא סיפא אבל לא יחוף בהם שערו ואי ר"ש משרא קשרי דתנן גזיר

יש א מיי פ"ה מהל' שנת הל"ע סמנ לאון סה טו"ש"ע א"ר"ח סימן רנט סעיף א: **ב ב ג מיי פ"ה מהל' שנת הלכה כא טור סעיף א:** **ז ט"ש א"ר"ח סימן שח סעיף כ:** **בא ד מיי פ"ט מהל' שנת הלכה כא טור ש"ע שס סעיף כד ו"כ"י שא סעיף נ:** **בב ה ד מיי פ"ה מהל' שנת הלכה ככ סמנ שס טו"ש"ע א"ר"ח סי' שח סעיף נ** **לז וסימן תל"ח סעיף ז:** **בב ז מיי פ"ג מהלכות שנת הלכה ו סמנ שס טו"ש"ע א"ר"ח סימן שג סעיף ט:**

רבינו הגנאל

וקי"ל כר"ב דאמר שלא שנו אלא שלא יחדן להטמנה, [אבל יחדן להטמנה] מטלטלין אותן, דהא ר' נמי תני ברוותיה. ורבינא דהוא בראיה אוקמה למשנתנו בשל הפתק. פי' הפתק, לשון יוני הוא, כגון ארצו המוטל לסחורה כדתנן בע"ז [ט"ו] החובבים הבאים מן הסליה אסורין ומן הפתק מותרין, ותיבא [שם] חובבין והקפלוטאות הבאים מן הפתק ומן הארצו ומן הספינה מותרין, כדתנין גזיר צמר של הפתק אין מטלטלין אותן אם התקין בעל הבית להשתמש בהן מותר. חריות של דקל שגדון לתעיס ונמלך עליהן לשיבה. אוקימנא ר' חנינא בן עקיבא אומר צריך לקשר, ר' שמעון בן גמליאל אומר אין צריך לקשר. אמר רבה בר בר תנא הילכתא כרשב"ג. ואצ"ג דאמר רב יקשרו הא אמר שמואל יחשוב כרבה בר בר תנא. ור"י אסי נמי דאמר כי האי תנא, דתני יוצאין בפקודין ובציפא כו', פי' פאה נכרית והוא שיער שעושה (ככפה) [לכ"פיה] והקרח נותנן בראשו ונראה כי אותו שיער (שבכ"פיה) שיער ראשו הוא, ואם יצא בהן שעה אחת מבעוד יום דיי. הא דאמר רב אסי עריפא מרשמואל, ונמצא רב לגביהו יחיד ויחיד ורביס הלכה כרביס. הא דאמר רב יהודה מוכניס אדם מלא קופתו עפר, כבר פרשתיה במסכת י"ט. דלא (אכרע בהא מילתא) [בר מייעבדא ביה מעשה]. נימא כתיבא בכל חפין את הכלים כו', מלשון אשה חופפת וסודקת כו'.

(6) עין ערוך ע"פ חמק.